

OSNIVANJE HRVATSKOG GEODETSKOG INSTITUTA

U Zagrebu je 21. veljače 2001. godine, upisom u sudski registar ustanova Trgovačkog suda, osnovana nova javna ustanova za obavljanje geodetske djelatnosti pod nazivom Hrvatski geodetski institut ili skraćeno HGI. Tako je u Republici Hrvatskoj, a nakon relativno kratkog razdoblja njene samostalnosti, po prvi puta osnovana posebna, samostalna i specijalizirana znanstveno-stručna ustanova za trajno obavljanje geodetskih poslova sukladno suvremenim znanstvenim postignućima i pravilima geodetske struke. Nastojanja generacija hrvatskih geodeta konačno su se ostvarila. Želja i svijest o potrebi osnivanja i postojanja takve ustanove, koja je bila neprekidno prisutna u krugovima geodetskih znanstvenika i stručnjaka tijekom dugog vremenskog razdoblja, gotovo duljeg od četrdeset godina, konačno je urodila plodom. Ove su se želje i nastojanja stjecajem okolnosti, a nadasve simbolično, ispunile u prvoj godini, desetljeću i stoljeću novog tisućljeća, dajući i na taj način hrvatskoj geodeziji dodatni poticaj za razvitak, naglašavajući potrebu za učinkovitim, kvalitetnim i brzim unapređenjem i mijenjanjem geodetskog nasljeđa bremenitog problemima. Osim ove kalendarske simbolike, i same po sebi vrlo poticajne, osnivanje Hrvatskog geodetskog instituta u 2001. godini ima i opravdane razloge koji su posljedica međusobnog prožimanja niza općih okolnosti, ali i za Hrvatsku važnih osobitosti.

Nije potrebno posebno naglašavati da se na općem planu posljednjih dvadesetak godina geodezija kao znanost i struka mijenja i redefinira. U njenom okružju i za rješavanje njenih zadaća primjenjuju se najsuvremenije geodetske i informatičke tehnologije, globalizira se i u svjetskim okvirima standardizira, uspješno se integrira u interdisciplinarnu grupu znanosti i mnogo toga drugog. Ove promjene se odražavaju i na hrvatsku geodeziju utječući na potrebu njene modernizacije, automatizacije i uvođenje novih koncepata i postupaka rješavanja geodetskih problema. Ove promjene utječu na potrebu šireg i bržeg uvođenja suvremenih tehnologija i postupaka prikupljanja, obrade, interpretacije i uporabe geodetskih podataka, definiranja novih i uvođenja svjetski prihvaćenih standarda i normi obavljanja geodetskih radova, uvođenja efikasnih i već prokušanih geodetskih rješenja ili stvaranja potpuno novih rješenja. Geodetskih rješenja koja će biti prilagođena vlastitim potrebama i osobitostima, a sukladna svjetski usvojenim standardima i normama. U tom je smislu osnivanje Hrvatskog geodetskog instituta važan korak naprijed, posebno imajući u vidu složenu problematiku geodetskog nasljeđa. Ta je problematika sadržana u neažurnosti geodetskih datuma, stanju temeljnih državnih geodetskih mreža i ukupne geodetske osnove državnog prostornog sustava, problematici topografske izmjere državnog teritorija i izrade kartografskih podloga, stanju katastra i njegovog odnosa prema zemljišnim knjigama, problematici definiranja ovlasti za obavljanje geodetskih poslova, zakonskoj osnovi, tehničkim standardima i normama za obavljanje radova i dr.

U okružju navedenog, osnivanjem Hrvatskog geodetskog instituta, definira se novi ustroj i organizacija

obavljanja geodetske djelatnosti na državnoj razini i od državnog interesa. U tom će ustroju Hrvatski geodetski institut biti jedan od četiri vrlo važna stupa i nositelja geodetskih aktivnosti uz Državnu geodetsku upravu Republike Hrvatske, Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i geodetske tvrtke ovlaštene i sposobne za obavljanje nasloženijih geodetskih poslova. Osim toga i cjelokupno je okružje za obavljanje geodetske djelatnosti na državnoj razini, a u koje će se uklopiti i Hrvatski geodetski institut, znatno izmjenjeno nizom novina koje donosi Zakon o državnoj izmjeri i katastru nekretnina, kao i niz već obavljenih ili planiranih geodetskih aktivnosti, npr. uvođenja novih geodetskih datuma, sređenja stanja temeljnih državnih mreža, izrade novih topografskih karata, izmjere gradova i dr.

U ovom trenutku, iako postoji, Hrvatski geodetski institut još uvijek ne obavlja poslove iz svog djelokruga. U tijeku su pripreme za početak njegovog rada koje obuhvaćaju: rješavanje problema poslovnog prostora, nabavke suvremene geodetske i informatičke opreme, izrade općih i drugih zakonom propisanih akata i zapošljavanja geodetskih stručnjaka. Na ovom je mjestu uputno naglasiti da će velik dio uspješnosti i efikasnosti Instituta ovisiti o stručnjacima koji će u njemu raditi i obavljati znanstveno-stručne i visoko-stručne geodetske poslove. Specijalističko i opće znanje, stručne vještine, sposobnost za samostalan i timski rad, radno iskustvo, marljivost, poznavanje i aktivno znanje suvremenih geodetskih i informatičkih tehnologija, znanje stranih jezika, odgovornost, upornost, pedantnost i niz drugih karakteristika trebale bi biti njihove temeljne odlike, a takvi stručnjaci temeljni preduvjet uspješnosti Instituta. Iako navedene karakteristike u današnjim okolnostima i uvjetima života i rada zvuče gotovo idealistički, trebale bi biti osnovni preduvjet i sastavni dio profila suvremenog geodetskog stručnjaka. Ne samo stručnjaka koji će raditi, već danas ili možda sutra u Institutu, već stručnjaka koji će na bilo kojoj razini ili vrsti posla iskazati svoju inženjersku izvrsnost te afirmirati geodetsku znanost i struku za opću i vlastitu dobrobit. U tom smislu, najmlađim generacijama budućih geodetskih stručnjaka različitih specijalnosti, formiranje Hrvatskog geodetskog instituta mora poslužiti kao motivacija. Mora poslužiti kao podstrek da se tijekom školovanja uloži maksimalan napor i efikasnost u usvajanje znanja, općih i specijalističkih, ovladavanje stranim jezicima i suvremenim tehnologijama, stjecanju opće kulture i primjerenog dosega svog budućeg akademskog zvanja. Samo će na taj i takav način geodetska djelatnost u cjelini, a time i Hrvatski geodetski institut, opravdati svoje postojanje, svoju ulogu u modernom organiziranom društvu i državi te svoju budućnost.

Prof. dr. sc. Nevio Rožić